

A TENGERPART

NAPILAP.

IV. évfolyam.

FIUME, péntek, 1907. október 25.

240. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
RIVA SZÁPÁRY, ADRIA-PALOTA.
TELEFON 875. SZÁM.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET
a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos példt sorja 40 fillér.

„Emlékeznek Szápáry László gróf esetére?”

A *Fiume* tegnap este megjelent 49-ik száma *Botrány előtt* címen egy cikket közöl. Ebben a cikkben az idézett lap szerkesztősége a fiumei kivándorlási szálloda bérlete pályázatának „csufos botrányba való befulladását” jövendőli meg. All right! Örvendünk a dolognak, úgy is, mint jó magyarok, úgy is, mint hírlapírók, mert a korona gyöngyében a *botrány* az egyedüli bázis, amelyen a *magyar sajtó* termékenyítő talajra lelhet.

A fiumei kivándorlási szálloda bérletének pályázatával mi már két esetben is foglalkoztunk. Ennek kérdésével nem is akarjuk már tovább próbára tenni olvasóink türelmét addig, amíg a pályázat el nem dől. Az eddigi véleményünket azonban, hogy elítélendőnek tartjuk azt, hogy a kormány azon jogát, hogy a pályázók közül tetszése szerint választhat, annyira kihasználja, hogy *csupán politikai célzattól* engedni át egy vállalkozónak a kivándorlási házat, *főntartjuk továbbra is*. Együttal sóváran várjuk e kérdésből eredő botrányt, a melylyel a „*Fiume*” kecséget minket is, ennek preliminarálását, a vele járó babérokkal egyetemben reá hagyva.

Ezuttal azonban nem a pályázat kérdésével akarunk foglalkozni. A „*Fiume*”, nyilván meg van rá a maga oka, erősen belekeveri a pályázat kérdésébe gróf *Nákó Sándor* kormányzó nevét is, akinek, mint a kormány tagjának szintén van beleszólási joga a kérdésbe. Aki figyelemmel kísért minket, annak nem kell ismételnünk, hogy mi a kormányzó politikai működését állandóan bírálhattuk, annélkül, hogy hozzá nyultunk volna az ő tiszta uri becsületéhez. Mert ezt meg nem sérthettük volna annélkül, hogy önnönmagunkat ne sértsük! A „*Fiume*” pedig palam et publice a kormányzó becsületességének integritásába vágja az ő vak, hírlapírói csákányát. Ezt a kérdést intézi gróf *Nákó Sándor* kormányzóhoz: *Emlékeznek Szápáry László gróf esetére?*

Mi emlékezünk Szápáry László gróf esetére s éppen ezért nem értettük meg, hogy a „*Fiume*” miért kérdezi ezt éppen a kormányzótól? Talán megmagyarázhatja a kérdés feltevésének okát a kormányzónak az a kijelentése, amelyet a fiumei magyar sajtóra mondott. A „*Fiume*” szerint gróf *Nákó Sándor* kormányzó így nyilatkozott volna a fiumei magyar sajtó-

ról: „Tölem írhat magyar lap, amit akar. Nem akarok többé Fiumében magyar sajtót tudni. Utálom a magyar sajtót.” A „*Fiume*”-t talán ez a kijelentés keseríti el. Mi elhiszszük neki, hogy a kormányzó mondotta ezeket. De bennünket nem keserítenek el ezek a szavak. A magyar sajtónak sokkal önérzetesebbnek kell lennie, semmint a *sajtó bajaiért* boszút forraljon akárkinek a *becsületessége* ellen. Vajjon, ha a kormányzó imígy nyilatkozott volna: „Végtelenül érdeklődöm az iránt, amit magyar lap ír. Egész szívem a fiumei magyar sajtó é. Rajongok a magyar sajtóért” — feltette volna-e ezt a kérdést a kormányzónak, hogy „Emlékeznek Szápáry László gróf esetére?” A „*Fiume*” cikkében olyan önérdékű praemissákat látok, amikből az ilyen kérdések önkényt szűrődnek le.

A sajtónak van joga dicsérni, van joga vádolni, de nincs joga gyanusítani! Amely lap azt kívánja, hogy érdeklődjenek iránta, tudjanak róla és — uram bocsáss! — rajongjanak érte, az tartsa magát ezekhez az erkölcsbéli szabályokhoz. A magyar sajtó, ahogy azt mi Fiumében is el szeretjük képzelni, nem gyanusít, hanem *vádol*, ha arra oka van. A „*Fiume*” azonban megfélekedzik erről. Már pedig ebbe nekünk is van beleszólásunk, mert ez a kérdés nem a „*Fiume*” című lap és nem is *Nákó Sándor* gróf kormányzó kérdése, hanem a magyar sajtó, vagy hogy jobban meghatározzam, a fiume magyar sajtó becsületének a kérdése.

A „*Fiume*” a következő sorral is ékesíti az ő nyíltságát. „*Mi beszélhetnénk egész nyíltan is.*” A szentlélek szállja meg, hát miért nem beszél az nyíltan, akinek megadatott, hogy nyíltan is beszélhet. A „*Fiume*” tehát nem beszél nyíltan. Nem mi mondjuk, a „*Fiume*” mondja. És ezt el hiszszük neki, mert be is bizonyította. Bebizonyította azzal, hogy semmit nem bizonyított azok közül, amiket állít. „A kezében van egy hivatalos irat másolata”, írja, amely a vizsgálást bizonyítja. Mi pedig ezennel követeljük a „*Fiume*”-től annak a magyar sajtónak a tisztasága nevében, amelyet védelembe mert venni, hogy *hozza nyilvánosságra annak a hivatalos iratnak a másolatát!* Mert ilyet nyilvánosságra kell hoznia, amint azt szükségesnek tartja fölemlíteni.

Ne tessék gyanusítani, tessék vállakkal előállani! Tessék bizonyítani! Miért nem beszél egészen nyíltan? Mi van a hivatalos irat másolatában? Miért emlékezteti gróf *Nákó Sándor* Szápáry László gróf esetére? Vajjon tud-e majd ezekre megfelelni a „*Fiume*” legközelebbi 50-ik, illetőleg jubileumi száma?

K. N.

A fiumei kikötő.

Nemrég foglalkoztunk a fiumei kikötővel s rámutattunk azokra a bajokra, amelyek itt már évek óta uralkodnak. Azt hittük, hogy a fiumei érdekelt körök tudatában vannak, hogy ezeken az állapotokon különböző beruházásokkal, új berendezésekkel segíteni kell és hogy meg is tették előterjesztéseiket a kormányznak.

Most azonban lehullott a lepel a jövő évi költségvetési törvényjavaslatról s mi is bele nézhetünk a káprázatos számokba. Száz-tizenhárom millió a kiadási többlet. Uram isten mennyi juthat vajjon ebből Fiumének. Mikor azután átlapoztuk a költségvetést, szomoruan konstatálhatjuk, hogy Fiuméről megfélekedtek.

Mindössze egy tétellel szerepel az 1898. évi költségvetésben. A kormány egy millió koronát irányzott elő a kikötő bővítésére. Ebben az összegben azonban egy új uszó dokk esedékes része már bennfoglaltatik. Szóval *Fiume* a kikötőbővítésen és a beruházási törvényjavaslatban két millió koronával előirányzott álmásbővítésen kívül semmit sem kap.

Mert amit kap azt is a két éve megszavazott beruházási törvény alapján vették be az idej költségvetésbe.

Önkéntlenül fölmerül a kérdés, hogy mi lesz most már? A régi bajok orvoslását tovább is huzzuk, halaszszuk? Mit csinált a kormányzó ur, mint a tengerészeti hatóság elnöke és *Fuhrmann* Ferenc ur, annak alelnöke a lefolyt évben.

A kormányzó ur — az nyaralt éppen akkor, amikor legjavában kellett volna dolgoznia *Fiume* érdekében a költségvetés előkészítésén.

De hogy is törődhetett volna éppen akkor *Fiume*val, mikor már úgy érezte magát, mint aki a kormányzói székből kipotytyant. Csak nem volt neki érdemes azzal fáradságnia, hogy minő kedves meglepetésben részesítse *Fiume* városát. Nem tett tehát semmit. Legalább ezt látjuk az 1908. évi költségvetési törvényjavaslatból.

Fuhrmann tanácsos rossz időben vette át hivatala vezetését. *Mentsik* Ferenc tanácsos már nem gondolhatott a fiumei bajok orvoslására és amikor *Fuhrmann* Ferenc az örökébe lépett, nem ismerte sem a tengerészeti hatóság intézményét, sem pedig a kikötőt. Ma már másképpen állanak a dolgok. De már késő. Az elkövetett mulasztást nagyon nehéz pótolni. Majd 1909-ben.

1909. Ez az időpont semmit sem fog jelenteni a magyar tengerészetre. Ott fogunk tartani, ahol ma vagyunk. Haladás fejlődés nem lesz semmi vonalon.

Pedig Ausztria csodálatos erővel folytatja a gazdasági harcot. Hatalmas hajózársasága, a Lloyd kiszorít bennünket, ahonnan csak tud. Új hajózársaságot létesít az osztrák kormány a dalmát forgalom fejlesztésére, de főképpen azért, hogy a dalmáciai személy és áruforgalmat Triesztbe terelje. Erre a célra az Osztrák Lloyd már meg is rendelte a két 2100 tonnás 4500 lóerőre berendezett hármasszaru gőzöst, amelyekkel a fiumei forgalmat az Ungaro-Croatától magához akarja ragadni. Ezt annál is inkább reméli, mivel ezek a hajók gyorsan jutnak el Dalmáciába, kényelmesek, nagyszabásúak lesznek, míg a Magyar-horvát hajózársaság legnagyobb gőzöse is csak 950 tonnatartalmu.

Ez azonban csak egyik része annak az akciónak, amelyet az osztrák tengerhajózási körök ellenünk indítottak. A brazíliai forgalmat szintén fejleszteni fogják. A triezsi kikötő kibővítése folyamatban van. A kényelmes nagy kikötőt össze sem lehet hasonlítani a fiumeivel. A triezsi rakodópartok valóságos vasúti állomás jellegével bírnak. Több sínpar vonul el rajtuk és a hajókból csodás gyorsasággal rakják ki az árut közvetlenül a vasúti kocsikba.

Mit látunk ezzel szemben Fiumében? Azt hogy ita a rakodás mesés lassúsággal folyik s az államvasutak igazgatósága most is figyelmet fordított közre, hogy a fiumei elhajózás olyan lassan történik, hogy a raktárak tömve vannak s újabb szállítmányokat nem lehet bennük elhelyezni. Szóval azt jelenti, hogy nagy a raktárhány, amelynek megszüntetésére kezdtek építeni az idén a három új raktárt. De mikor készülnek majd el ezek a raktárak? Legalább három esztendő telik el, mire a botrányos raktárviszonyokkal végeztünk. Azután még hol maradnak a modern kikötői berendezések? Mi lesz a kikötőépítéssel, amely csigalassúsággal halad előre?

Ezek mind olyan kérdések, amelyekre nincsen telet.

UJDONSÁGOK.

— **Rappresentanza.** A városi képviselőtestület holnap, pénteken délután 6 órakor a polgármester elnöklésével ülést tart. A napirend a következő: *Nyilvános ülés.* A jegyzőkönyv hitelesítése. Bejelentések, közlések, interpellációk. Ossoinack János javaslata a járdák meghosszabbítása dolgában. Sucich városatyja javaslata egy bizottság megválasztására, amely a közmunkák kiadására vonatkozó javaslatot készítené el. Miniszteri leirat a boradó ellenőrzése dolgában. Tervezet a víznek az alközségekbe való vezetésére. Rendkívüli hitelek az utcarendezés és katonai elszállásolás költségeinek fedezésére. Az iskolatanács javaslata egy német és francia tanszéknek felállítására. Az iskolatanács javaslata a S. Vid iskolának hajószálya való kiegészítése tárgyában. Egy rendkívüli hitel kérdése. Egy tagnak a városi takarékpénztár ellenőrző-bizottságába, egynek az agrárbizottságba, egynek az iskolatanácsba és kettőnek az egészségügyi bizottságba, való beválasztása. Automobil és motorkerékpár szabályozási tervezet. A nyilvános hivatalok záróórájának megállapítása. Egy bizottságnak megválasztása, amely a megélhetés könnyítésére van hivatva közreműkölni. A zárt ülésen személyi és kisebb ügy kerül elintézésre.

— **Uj magyarok.** *Krieger* Ignác gyümölcsnagykereskedő és *Nardo* Oszkár, az Adria hajózársaság első gépésze tegnap tették le a magyar állampolgári esküt *Vio* Ferenc dr. polgármester kezébe.

— **D'Annunzio Fiumében.** Gabriele D'Annunzio, a kitűnő olasz író tegnap este Fiuméba érkezett. D'Annunzio ma tartotta meg legújabb darabjának, a „La Nave”-nak olvasási próbáját a Teatro Stabile di Roma társulata előtt, amely a jövő hónapban kezdi meg Rómában előadásait.

— **Comunale színház.** *Egy becsületeseleség.* Tegnap este különös drámát adott elő a Teatro Stabile di Roma színtársulata. Antona-Traversi „Egy becsületeseleség” című drámája került színre, kitűnő előadásban. A cselekményben szükdődő darab meg nem érdemelte azt a buzgalmat, amelylyel a szereplők megjátszották. A főszerepet E. Paoli asszony játszotta. A darab alakítása.

Ebben a szerepében alkalma volt minden dramaturgiai tudását érvényre juttatni s legfeljebb ezt az egy jót írhatjuk a darab javára. Garavaglia F. igaz művészettel játszotta meg nem éppen hálas szerepét. A többi szereplőnek kevés szót juttatott a szerző. Csupán az orvosnak (V. Pieri) volt nagyobb szerepe, amelyben jól állotta meg a helyét. Ma este Echilo „L'Orestiadé” című trilogiája kerül színre.

— **Zavarok a fiumei forgalomban.** Alighogy az Államvasutak igazgatósága nagynehezen elhárította a budapest—fiumei vonalon a forgalmi akadályokat, máris újabb nehézségek merülnek föl a Fiuméba irányított áruk továbbítása körül. Most az a baj, hogy a fiumei elhajózás oly lassan történik, hogy a raktárak tömve vannak s újabb szállítmányokat nem lehet bennük elhelyezni. Erre való tekintettel az Államvasutak igazgatósága arról értesítette a Fővárosi Malomegyesületet és a Cukorgyárosok Egyesületét, hogy olyan szállítmányokat ne küldjenek Fiuméba, melynek elhajózási ideje még nincs megállapítva, mert a fiumei raktárakban nem tudják elhelyezni az újabb küldeményeket. Az Államvasutak igazgatósága reméli, hogy a jövő hónap elejére már ezt a korlátozást is föloldhatják.

— **A „Gróf Serényi Béla” gőzös,** amely az Atlantica hajózársaság tulajdona, tegnap indult első brazíliai útjára.

— **Házasság.** *Reinold* Jakob máv. állomási felvigyázó eljegyezte özv. *Malek* Pálné urnő leányát *Eugéniát* Pécssett.

— **Kivándorlás.** Szombatra várják ide a Cunard-társaság „Carpathia” gőzöst, amely kivándorlókat visz Newyorkba. A „Carpathia” ezuttal egyenesen jön Fiuméba, Trieszt érintése nélkül.

— **Husfogyasztási szövetkezet Fiumében.** A fiumei vasutasok jó példával járnak elől a megélhetés könnyítése körül. A szövetkezet segítségével megállapították a fogyasztási szövetkezetet, amely fényesen bevált és nagy kedvezményeket nyújt tagjainak. A fogyasztási szövetkezet most segíteni akar a fiumei husrágaságon s ezért november elsején megnyitja *saját húsárudáját*, a szövetkezet helyiségében, amelyet erre a célra nagyobbítottak. A húsárudában olesó áron fogják árusítani a különböző husnemeket. A hus mindenkor a legjobb minőségű lesz és mindig friss állapotban kerül eladásra. A szövetkezet igazgatósága külön felkéri az állami tisztviselőket, hogy szükségleteiket a szövetkezetnél fedezzék. Ávásárlás készpénzzel, vagy heti elszámolás útján történik.

— **A vig özvegy.** *Lehár* Ferenc kedves zenéjű operetteje nagy tömegben csábította tegnap este a fiumei színházlátogató közönséget a Fenice-szinkörbe, ahol a német operette-társulat teszi próbára a türelmünket. A világhíres operettet Fiumében már két magyar társulat mutatta be. Az Andorfi és Balla társulata. Anélkül, hogy e két direktor előadásait dicsérnők, jelentjük ki, hogy a német operette-társulat bemutatója nagyon messze dőcög a magyar színtársulatok előadásai mögött. Ének és játék — egyaránt silány és rossz volt a tegnapi *Lustige Witwe*-ben. A vig özvegy, azaz Glavari Hanna szerepére *Ziehrer* kisasszony határozottan nem terepet. Se temperamentuma, se hangja hozzá. Danilo szerepében *Pistol* ur tehetsége szintén nagyon rosszul sült el. Eltekintve erőművi produkcióit, magasugrási és súlyemelési műveleteit, (Glavari Hannát emelgette) Ottelo-szerű feltékenységi kitöréseit lehetne felemlíteni, ami nem illik a szerepkörébe, s nem illik nagyon hozzá. A közönség éppen csak a táncukat jutalmazta tapssal, ami csak éppen azért volt tőlük kissé jó, mert nem volt nagyon rossz. A többiekről tán kiméletből nem kell írunk. A karmester derekas munkáját azonban többször jóindulattal tapsolták meg s mi is elismerjük róla, hogy derekas munkát végzett a zenekar betanításával.

— **Az őszi operaszézon.** Az idén rendkívüli őszi operaszézon is lesz a városi színházban, amely november havában kezdődik. Az őszi operaszézon alkalmából két operát mutatnak be a fiumei közönségnek. „L'Amico Fritz” lírai vigjáték az első, amelynek zenéjét *Pietro Mascagni* írta. A darab szövegírója *Suarduo* P. A második darab a „Sevillai borbély”, *Rossini*

örökéletű operája, amelyet jól ismer a fiumei közönség. Az őszi operaszézon tagjai a következők: *Moretti-Stefani* Gina sopranénekesnő, *Gazzone* Elda mezzosopran, *Cerrattelli* Artur első bariton, *Godono* József első tenor, *Baldelli* Mariano első basszus, *Del Bianco* Albert basso komikus, *Talaricca* Achille tenor. A zenekar vezetője *Battaglia* Ferenc fiumei karmester lesz. A 16 előadásra bérelni lehet *Ozoni* Károly illatszerkereskedésében. Árak 16 előadásra: Belépő földszintre vagy páholyokba 19 korona, földszinti ülőhely, első három sor 42 korona, a többi sor 38 korona. Földszinti páholy 180 korona, félemeleti páholy 170 korona, másodrendű páholy 86 korona. Nyolc előadásra is lehet bérelni. A földszinti ülőhely első három sora 25 korona a többi 22 korona.

— **A vagonhiány veszedelme.** A kormány intézkedéseire igen jellemző, hogy míg ankéteket tart a szénhiány orvoslására, addig arról nem gondoskodik, hogy a szénkészleteket elszállítsák. A Magyar Gyáriparosok Országos Szövetségénél legutóbb tartott szénankét egész világosan kiderítette, hogy a szénhiány legyőzésének legfőbb kelléke az, hogy a magyar bányáknak kellő számú vagon álljon rendelkezésükre. Az elmúlt hét, sőt egyes bányáknál hetek óta máris oly kicsi hiány jelentkezett, s azóta mintegy állandósult, amely a magyar bányavállalatokat abba a kellemetlen helyzetbe hozta, hogy széntermelésük nagyrészt vasúti kocsi hiányában elszállítani képesek nem voltak. A Magyar Bányva és Kohóvállalatok Egyesülete ma rendkívüli ülésre hívta össze tagjait, akik megdöbbenéssel s a jövő iránt való legnagyobb aggodalommal konstatálták, hogy ma már egyikük sem kapják meg a szükséges vagonokat. Megállapították továbbá, hogy kocsi hiányában máig már mintegy 500.000 métermázsza szénét voltak kénytelenek a bányák kiraktározni. A bányák jelenvolt képviselői konstatálták, hogy az államvasutak igazgatósága és az érdekelt ügyvezetőségek ugyan sok jóakarattal támogatják a bányákat a kocsiállítást illetően s a viszonyok teljes ismeretével kilátásba helyezték a bajok szanálását de úgy látszik a viszonyok hatalmán a Máv. nak ez jó akarata hajótörést szenvedett. Ilyen körülmények között a szénbányák nemcsak, hogy folyó kötelezettségüknek képtelenek eleget tenni, de tekintettel arra, hogy a vagonhiány a termelésben helyre nem hozható visszamaradást okoz, a jövőre nézve még kevésbé lesznek képesek a szénhiányt kielégíteni. A magyar bányák teljes joggal kérik tehát a kereskedelemügyi minisztert, hogy sürgősen a legnagyobb erőlyvel intézkedjék, a bányáknál szükséges vagonok rendes beállítására.

— **Rejtélyes öngyilkossági kísérlet.** Néhány nappal ezelőtt eltűnt *Littaból* (Krajna) *Klein* Antal a kerületi főnökség főbiztos. *Klein* Fiuméba jött és tegnap levelet írt a családjának s egyúttal visszaküldte összes értéktárgyait. Tegnap délután azután *Volosca* felé indult s a mikor a határhoz ért, a tengerbe vetette magát. A szándékát észrevették és kimentették a vízből. *Klein* Antal szökéséről és öngyilkossági szándékának okáról nem akar fölvilágosítást adni.

— **Pincérek szervezkedése.** A fiumei pincérek és éthordók ma csütörtökön éjjel 12 órakor az „Alla citta di Pisino” vendéglőben a S. Girolamo utcában szervezkedő gyűlést tartanak, amelyre az összes fiumei pincéreket meghívják. A pincéreknek eddig nem volt szövetségük Fiumében s csak néhányan voltak tagjai a genfi pincérszövetség fiumei csoportjának. A pincérek szervezkedését örömmel vesszük, annál is inkább, miután szakszervezetük a budapesti központhoz fog tartozni.

— **Magyar nyelvtan olaszoknak.** A híru *Hoepli*-féle könyvkiadó cégnél legutóbb egy magyar nyelvtan jelent meg, amelyből olaszok tanulhatják meg nyelvünket. A címe *Grammatica magaira*, s el van látva gyakorlatokkal és egy kis szótárral. Szerzője *Alybelfa* Artur dr., egyébként ismeretlen név. A nyelvtan háromszázötvenhét oldalra terjed, s ára vászonba kötve háromlira. Bizonyosan lesz kelete a tengerparti olasz lakosság között, s talán az olasz királyságban is fog akadni nem egy lelkes ma-

gyarbarát, akinek imígyen nagyobb alkalmuk lesz egyet-mást elsajátítani a magyar nyelvből.

— **Magyar világ Fiumében.** Magyar világ költözött Fiuméba a De la Ville kávéházba, hol Barca Jenő kaposvári ismert cigányprimás zenekara játszik minden este. A magyar zeneszó mellett jár most elszórakozni a magyar közönség a De la Ville kávéházba, ahol igazán magyar zenét, magyar világot talál.

x **Fiume kávéház.** Felhívjuk olvasóink figyelmét az ujonnan megnyitott Fiume kávéháznak lapunk mai számában megjelent hirdetésére.

TÁVIRAT. TELEFON.

A király állapota.

Kossuth beteg.

Az osztrák miniszterválság.

A szekularizáció ellen.

Katholikus püspökök kongresszusa.

A bajai milliós főnyeremény.

Robbanás egy cukorgyárban.

Nagy földrengés Olaszországban.

Elítelt uzorás.

Az osztálysorsjáték huzása.

A király állapota.

BÉCS, okt. 24. A király az elmúlt éjszakát zavartalanul töltötte s állapotában határozott javulás állott be.

Kossuth beteg.

BUDAPEST, okt. 24. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter betegen fekszik a lakásán, de azért rendesen végzi hivatalos teendőit. Ma délelőtt a függetlenségi párt több tagjának látogatását fogadta, akik előtt kijelentette, hogy a nemzeti bank dolgát a kormány nyílt kérdésnek tekinti s ezzel áll vagy bukik.

Az osztrák miniszterválság.

BÉCS, októ. 25. Forst osztrák kereskedelmi miniszter lemondása most már befejezett tény. A miniszter lemondása a kiegyezéssel van összefüggésben.

A szekularizáció ellen.

BUDAPEST, okt. 24. Az agostai evangélikus egyház mai kongresszusán Prónay Dezső báró nagyhatású beszédet tartott, amelyben kérte a tagokat, hogy tartózkodjanak a szekularizációtól, amely veszedelmet hozhat az egyházra.

Katholikus püspökök kongresszusa.

BUDAPEST, okt. 24. A katolikus püspökök Vaszary Kolos hercegprimás elnöklésével kongresszust tartottak, amelyen a kongrua kérdése is szóba került.

A bajai milliós főnyeremény.

BAJA, okt. 24. A bajai főnyeremény ügyében a kinevezett könyvszakértők megkezdtek a könyvek megvizsgálását, mely mint-

Egyedüli magyar konyha Fiumében.

MAGYAR VENDÉGLŐ

Szápary rakpart
az Adria-palota mellett.

• VENDÉGSZOBÁK OLCSÓ ÁRBAN. •

hogy éppen a főnyereményre vonatkozó bejegyzéseknél tudvalevőleg törések, radirozások vannak, főleg arra irányul, hogy ettől eltekintve, van-e még valami a könyvekben, ami a vádat megerősíti, esetleg megdönti. Az a hír, hogy egyik terhelő tanu vallomását visszavonta volna, nem felel meg a valóságnak. Sziklay ügynök, akiről szó van, a nyomozás során nem terhelő, hanem mentőtanu volt. Azt vallotta ugyanis akkor, hogy Eckertnek nem a nyerő 2219/40-es, hanem a 41-es számot adta el. Ezt a vallomást Sziklai most a vizsgálóbíró előtt visszavonta s kijelentette, hogy egyáltalán nem emlékszik a sorsjegy számára. Kijelentette még, hogy Wagner könyvelő kérelmére, ennek egy rehabilitáló nyilatkozatot adott, de azt a nyilatkozatot is most, mint a valóságnak meg nem felelőt visszavonja.

Robbanás egy cukorgyárban.

MEZŐHEGYES, okt. 24. Az itteni cukorgyárban ma délután robbanás történt. Hat munkás súlyosan megsebesült.

Nagy földrengés Olaszországban.

RÓMA, okt. 24. Olaszország több részéből nagy földrengésről adnak hírt. Sziciliában és Calabriában több község elpusztult. A lakosság elhagyta a falvakat. Több család elpusztult. A kár mindenütt igen nagy.

Elítelt uzorás.

BUDAPEST, okt. 24. A büntető törvényszék Kohn Dániel szatmári földbirtokost uzorára vétsége miatt egy havi fogházra és kétszáz korona pénzbüntetésre ítélte.

Az osztálysorsjáték huzása.

BUDAPEST, okt. 24. Az osztálysorsjáték mai huzásán ötezer koronát nyert a 29,764 számú sorsjegy.

Olvasóink figyelmébe. Lapunk egyes példányai kaphatók a „Globus” hírlapelarusító üzletben, Vincenzo de Domini-utca. — Az Ivancich-ferie hírlapelarusító üzletben. — A m. kir. dohánynagyüzemben, Piazza Elisabetta. — Capudi Romualdo likőrüzletében, Deak Corso. — Devescovich Giov. trafikban, Riva Szápary. — Barbis Giov. trafikban, Via Adamich és kiadó-hivatalunkban.

Felelős szerkesztő: Murai Jenő.

Szerkesztő: Korcsmáros Tándor.

Kiadótulajdonos:

„A TENGERPART” lapkiadó vállalat.

5012 907. szám.

Teng. Hat.

A. minta.

Verseny tárgyalási hirdetmény.

A zenggi kikötőben létesítendő 50.0 méter hosszú védkőhányás munkálataira a m. kir. tengerészeti hatóság 1907. évi november hó 15-én zárt ajánlati versenytárgyalást tart.

A vonatkozó zárt ajánlatok az ajánlati költségvetéssel együtt „Ajánlat a zenggi kikötőben létesítendő védkőhányásra” jelzéssel ellátott borítékban a kifizető napon délelőtti 11 óráig a hatóság segédhivatali igazgatójánál nyújtandók be; későbbben beérkezett vagy távirati uton küldött ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok ugyanezen napon d. e. 12 órakor fognak a hatóság műszaki osztályánál bizottságilag felbontatni. Ezen alkalommal az ajánlattevők vagy igazolt képviselői lehetnek jelen.

Az ajánlathoz az ajánlati összeg 5%-ának megfelelő bantpénznek valamely állami adóhivatalnál való letételéről szóló uyugta csatolandó.

A szóban levő munkára vonatkozó műszaki művelet, általános és részletes feltételek a hatóság műszaki osztályánál a hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Az ajánlati és az ajánlati költségvetési minta a hatóság segédhivatalánál 2 kor. 40 fillérért vagy megfelelő értékű levélbélyegek beküldése ellenében kaphatók.

A m. kir. teng. hatóság fentartja a jogot, hogy a beérkezett ajánlatok között tekintet nélkül az ajánlott árakra szabadon választhasson.

Fiume, 1907. évi október hó 20-án.

M. kir. Tengerészeti hatóság.

A hölgyközönség figyelmébe.

A fővárosból jött női szabónó elvállal minden-nemű női toilett készítest minden igénynek megfelelőleg jutányos áron.

Czim: via del Pomerio 6. sz. I. e.

Egy vagy két szobás

Lakást keresek

a hozzátartozó helyiségekkel együtt Fiume vagy Susák bármely részén. Cim a kiadóhivatalban.

Francia és olasz

nyelvet olcsón tanít kitűnő módszerrel bíró kisasszony. Czim: Piazza del Mercato Coperto 2. sz. III. em. balra.

Hungária szálló Fiume.

Teljesen újjáalakított **téli tekepályám**

a nap bármely szakában a tisztelt közönség rendelkezésére áll.

Zártkörű társaságok bármely napra teljesen lefoglalhatják a pályát.

Különálló helyiség. Mérsékelt árak. Villanyvilágítás.

Tisztelettel

LÖSCH ALAJOS, szállodás.

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4 1/2% netto kamatot

terít meg feleinek.

A járadékadót a bank önmaga viseli.

Magyar
cég.**Uj vaskereskedés.**Nagy
választék

Fiume és környékének n. é. közönségét tisztelettel értesítjük, hogy
a Rauschel-féle divatárúüzlet eddigi helyiségeiben

(VIA DEL POZZO 2)

a legközelebbi napokban

Vas-, szerszám-, konyhaberendezési és háztartási

cikkben nagyszabású új üzletet nyitunk.

Budapesti nagy szakmabéli cégeknél szerzett eddigi tapasztalataink alapján reméljük, hogy nagybecsű vevőink igényeit úgy ár, mint minőség tekintetében a legteljesebb mértékben ki fogjuk elégíthetni.

A n. é. közönség szíves támogatását kéri

mély tisztelettel

WELLMANN TESTVÉREK.**GRÜNFELD-féle****REGGELIZŐ-CSARNOK**

ujjonnan megnyílt a vasúti állomással szemben.

Kitünő hideg ételek, finom asztali és csemege borok.

Pontos és tiszta kiszolgálás. Olcsó árak.

A Kőbányai Polgári Sörfőző r. t. palackszőreinek

eladása és házhoz szállítása.

Naponta friss sörcsapolás hordóból (szénsavnyomás nélkül).

Számos látogatást kér

GRÜNFELD fióküzlete.**KORONA**

■ VENDÉGLŐ ■

FIUME, CORSIA DEAK 30.

TELJESEN UJJÁALAKITVA.

Kitünő magyar konyha.

Valódi magyar borok.

Izletes ételek és italok.

Előfizetőknek ebéd és vacsora:

18.—, 24.— és 30.— frt.

Magyar honfitársainak szíves támogatását kéri

HOPP VINCE,

VENDÉGLŐS.

FEGYVEREKvadászati.- sport- és vivőeszközök
stb. nagy raktára**Leonessa Vincenzo**

FIUME, Via Andrássy 17 sz.

az Angelini & Bernardo triestlieg főképviselője. Alumium czikkék egyedüli raktára.

Mechanikai és fegyverkovács - műhely.

Első és legjobb hírnevű óráüzlet

Nattich Henrik

FIUME, Corso.

Chronometer és műórás.

Genfi és Glashütte-féle

angol különlegességi
gyártmányok.**Háziasszonyok figyelmébe!**

A mai naptól fogva nálam

kövér kóser libák

a legolcsóbb árakon kaphatók.

Szíves előjegyzéseket kér

DRAGONER J.

Piazza Mercato Coperto.

Cinematograf EDISON

Mozgófénykép-terem

VIA FIUMARA 2. SZÁM.

A legszebb és legtökéletesebb vetítési szerkezettel.

Villanyosan szellőztetett s kényelmes ülésekkel berendezett nézőtér.

Állandó előadások d. u. 1/25-től kezdve.

Állandó bérletjegyek is válthatók a pénztárnál.

Hirdetések

felvételnek a

kiadóhivatalban.**!! FIGYELEM !!**

Az őszi idényre

Amerikai cipőkjótállás mellett a legnagyobb választékban kaphatók
kizárólag**GEORGIJEVIČ S.**

első és legnagyobb cipőüzletében

Fiume, Corso.

VÉGELADÁS.

A Via del Fosso II. sz. alatt levő, azelőtt

Schlenz és Társa-féle

ÜVEGKERESKEDÉS

teljes felszámolása folytán a raktáron levő összes áruk, mint üvegorcellán, lámpák, tükrök, képek, képkeretek, diszművek s számtalan kisebb-nagyobb ajándéktárgy kicsinyben és nagyban bámulatos olcsó áron adatnak el.

Asztalosoknak Fiumében soha sem létezett különösen olcsó árak.

A tulajdonos.

ELSŐRANGU

NŐI DIVAT-TEREM

MAISON ROSA

VIA GOVERNO 9.

Dr. VIO-féle ház, az Adria kávéház felett.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA

a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés azonnali és exakt elkészítésére. Kapható minden gyógyszerészeti különlegesség, gyógyszappanok, az összes ásványvizek, toalett-cikkék és szépítőszerek, stb. stb.

Elsőrangú divatszabászat**Himmel Ferdinánd Fiume**

Via Adria I. sz. Zmaics-ház.

KÉSZIT:

Angol-, francia-, sport- és amazonruhákat.
Mérsékelt árak. ● Kifogástalan szabás.

A

„De la Ville“

kávéházban

ma és minden este

BARCA JENŐ

kaposvári jeles cigány zenekara

hangversenyez.

Szájpadlás nélküli szabadalmazott

FOGSOROKAT

egy darabból kizárólag készít

FRISCH LEO

az Adamich-tér sarkán Via Lido 2. II. em. (Rinaldi-ház)

naponta d. e. 8—12 és d. u. 2—6.

Minden műtétet fájdalom nélkül személyesen végez el.

Foghuzás, arany-ezüst és porcellánplombirozás. Aranykoronák; szájpadlás nélküli arany fogsorok; porcellán és arany fogsorok (legújabb). Kaucsuk- és smaltol-fogsorok.

Katonatisztek, állami és vasúti tisztviselők jelentékeny mérséklésben részesülnek.

SZOBA ÉS CIMERFESTŐ VÁLLALAT.

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy Via del Pino 9. szám alatt cimer-, szobafestő és másoló-üzletet nyitottunk.

Elvállalunk szoba- és díszlet-festést, mázolás a legegyszerűbb kivitelől a leggazdagabbig.

Fa-, bádog-, vászon- és üveg-címtáblák készítését a legmodernebb kivitelben a legolcsóbb árak mellett.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

mély tisztelettel

KURZ FRIGYES és TSA

Via del Pino 9. szám.